

ВСТУП

Моніторинг в освіті, або освітній моніторинг, це система збору, обробки, зберігання інформації про освітню систему або її окремі елементи, що орієнтована на інформаційне забезпечення управління, дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу та дає прогноз його розвитку. Найчастіше об'єктом моніторингу якості шкільної освіти виступають рівень знань, умінь та навичок учнів або як прийнято називати рівень навчальних досягнень учнів; результативність навчально-виховного процесу, моніторинг різноманітних видів діяльності, що забезпечують роботу закладу освіти.

В Україні визначення якості освіти у більшості випадків зводилося до з'ясування рівня знань, умінь і навичок учнів, що, у свою чергу, найчастіше виражався відсотком успішності.

Сучасні економічні та суспільні відносини потребують пошуку нових шляхів розв'язання проблеми об'єктивного оцінювання якості освіти. Саме це спричинило нагальну необхідність розвитку та удосконалення системи оцінювання якості освіти і створення національної системи моніторингу якості загальної середньої освіти.

Сам по собі моніторинг не є окремою управлінською функцією. Він виступає, швидше за все, як складова компоненту таких управлінських функцій, як аналіз і контроль.

Звісно, неможливо досягти високого рівня навчальних досягнень учнів без відповідного контролю за ходом навчального процесу. Проблеми оцінювання навчальних досягнень учнів та оцінювання ефективності навчання пов'язані між собою.

Вирішення цієї проблеми стає можливим шляхом упровадження моніторингових досліджень. Слово "моніторинг" походить від лат. "монітор" - той, що попереджає, наглядає, нагадує. Оксфордський словник

визначає моніторинг як ретельне спостереження, контроль за роботою. Основний зміст моніторингу полягає в одержання інформації про стан освіти з метою прийняття управлінських рішень щодо переведення її на якісно новий рівень.

Освітній моніторинг здійснюється в школі на кількох рівнях: учень (моніторинг навчальних досягнень), учитель (моніторинг педагогічної діяльності), навчально-виховний заклад (вінутрішньошкільний моніторинг).

Якщо ми проводимо педагогічний моніторинг, ми повинні не тільки отримати інформацію, але й прийняти відповідні управлінські рішення.

Залежно від мети дослідження можна виділити такі напрямки моніторингу:

- діагностичний моніторинг, основною метою якого є визначення рівня навичок учня залежно від їх особистості;
- статистичний, який дає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності освітнього закладу, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення;
- змістовний (особистісно орієнтований моніторинг, змістом якого є розвиток якостей особистості дитини, тобто динаміка особистісного розвитку);
- супровідний педагогічний моніторинг, який передбачає контроль на поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійснення навчально-виховного процесу.

Напрями педагогічного моніторингу:

1. Ефективність і дієвість внутрішньо шкільного управління
2. Стан, ефективність і дієвість інноваційної роботи в школі
3. Стан і результативність методичної роботи в школі
4. Рівень якості викладання й організації процесу навчання
5. Стан виховної роботи
6. Фізичне виховання та стан здоров'я учнів

7. Стан відвідування уроків
8. Рівень розвитку та стан успішності, якість знань,, умінь і навичок
9. Аналіз кінцевих результатів функціонування.

Завдання моніторингу полягають у виявленні кращого педагогічного досвіду роботи вчителів-предметників та рекомендації щодо розповсюдження його в педагогічному колективі, виявленні проблем у викладанні предметів та наданні методичної допомоги вчителям-предметникам.

Використання результатів моніторингових досліджень:

- засідання педагогічної ради;
- нарада при директорові;
- засідання методичної ради та методичних об'єднань школи;
- атестація педагогічних працівників;
- як один із засобів позитивної громадської думки про навчальний заклад;
- як один із засобів аналізу роботи при складанні плану роботи та прогнозуванні розвитку навчального закладу.

Для адміністрації ЗЗСО завжди важливо мати оперативну, точну й об'єктивну інформацію про поточний стан навчального процесу. Це допомагає своєчасно здійснити методичну підтримку вчителів, внести необхідні корективи у навчально-виховний процес і, як наслідок, приводить до підвищення якості освітнього і виховного процесу в школі.

Роль моніторингових досліджень в управлінській діяльності закладу загальної середньої освіти

*Директор ЗЗСО
«Великокурінський ліцей»*

Любешівської селищної ради

Логіка педагогічного управління школою така, що нам неможливо працювати, якщо ми постійно не аналізуватимемо зв'язки теперішнього з минулим і майбутнім.

В. Сухомлинський

Сучасний заклад освіти – це складна соціально-педагогічна система, що містить педагогічний, учнівський, батьківський колективи, різні об'єднання й організації шкільних працівників та учнів, яка має власну структуру, статут, контингент учнів і вчителів і вимагає досконалої системи управління. Головне завдання адміністратора закладу освіти - аналіз роботи педагогічного колективу.

Якість освітнього процесу залежить не тільки від кваліфікації учителя й рівня підготовленості учнів, але й від якості організації освітнього процесу й управління ним. Саме тому, перед керівництвом школи постає завдання здійснити самооцінку роботи навчального закладу, стимулювати творчість педагогів у підвищенні результативності своєї роботи, підвищити керованість на всіх рівнях функціонування школи.

Необхідно організувати роботу педагогічного колективу так, щоб усім учасникам освітнього процесу було комфортно, а результат діяльності був максимально якісним? Як не на словах, а на ділі побудувати освітній процес так, щоб кожна дитина реалізувала себе як в навчанні, так і в позаурочному

житті? Як же відстежити цю результативність на рівні кожного учня та кожного вчителя?

Успішне виконання цих завдань дає можливість мати оперативну, точну і об'єктивну інформацію про поточний стан освітньої системи, яку при потребі можна було б корегувати в навчально-виховному процесі. Таку інформацію можуть надати регулярні *моніторингові дослідження*, що ґрунтуються на наукових підходах до їх організації, проведення і обробки результатів.

Моніторинговий підхід в навчальному закладі дає можливість простежити за змінами, які відбуваються в освітньому процесі, дає матеріали і підстави для порівняння, аналізу, можливість побачити успіхи й недоліки в діяльності педагогічного колективу, внести корективи, спланувати подальшу роботу адміністрації, організувати науково-методичну роботу.

Моніторинг, як сучасна управлінська процедура, повинен охоплювати всі завдання, що постають перед навчально-виховним закладом: кадрове і матеріальне забезпечення, психолого-педагогічні умови навчання та виховання школярів, стан їх здоров'я тощо. Але визначальним, базовим завданням діяльності загальноосвітнього навчального закладу є одержання освіти в обсязі, що визначені державними стандартами, вимогами навчальних програм. Мова йде про *рівень навчально-предметних досягнень учнів* як інтегрований показник якості освіти.

На відміну від контролю, який виявляє рівень навчальних досягнень учнів, моніторинг відповідає на питання «Чому такий рівень навчальних досягнень і як можна покращити такий результат?».

В педагогічній науці нагромаджено значну кількість визначень поняття «освітній моніторинг». На основі детального аналізу різних визначень

Г.В. Єльнікова стверджує: «Освітній моніторинг – це супроводжувальне відстежування і поточна регуляція будь-яких процесів в освіті. Це система, що складається з показників, об'єднаних в еталон, методів їх розробки і постійного спостереження за цими показниками, за станом та

динамікою спостережуваного об'єкта з метою його оперативної діагностики, випереджувального визначення його диспропорцій, вироблення та коригування управлінських рішень» [1].

На відміну від контролю, який виявляє рівень навчальних досягнень учнів, моніторинг відповідає на питання «Чому такий рівень навчальних досягнень і як можна покращити такий результат?».

Моніторинг якості освіти, головним складником якого є моніторинг навчальних досягнень учнів, характеризується систематичністю, тривалістю в часі, прозорістю, ефективною системою відслідковування та ставить завданням встановлення *причин та невідповідностей* результату цілям. Це в свою чергу вимагає створення системи відслідковування результатів на кожному з етапів навчання, у кожного учня, з кожної дисципліни.

Відомо, що кінцевий результат навчання не завжди відповідає тому, що планувалося. Завдання моніторингу – оцінити ступінь, напрямки та причини відхилень [2].

На підставі таких підходів значна кількість навчальних закладів самостійно розробляє схему моніторингових досліджень, яка повинна, як правило, складатися з п'яти етапів:

перший – визначаються теоретичні та методичні засади моніторингу, створюються нормативні документи, що регулюють моніторингові дослідження, розробляються системи основних показників і критеріїв якості освіти;

другий – розробляються механізми проведення моніторингових досліджень, його науково-методичне забезпечення;

третій – виконання програми моніторингових досліджень, отримання інформації;

четвертий – обробка та аналіз даних;

п'ятий – розробка системи заходів щодо стабілізації стану системи або переходу на більш якісний рівень, проведення корекційних заходів

(психолого-педагогічних, методичних, організаційних тощо) на підставі отриманих результатів аналізу.

Педагогічний моніторинг є одним із перспективних засобів удосконалення освітнього процесу, технологія якого може постійно вдосконалюватися за рахунок використання сучасних науково-технічних досягнень, зокрема, нових інформаційних технологій.

Багатофакторний моніторинг, що існує в школі, включає такі складові:

- ресурси, що вкладаються в освіту (стан матеріально-технічної бази, інформаційно-освітнього середовища, кількість вчителів, співвідношення «вчитель-учень», витрати на освіту);

- освітній процес (навантаження вчителів, розподіл годин за предметами, кваліфікація педагогічних кадрів, структурування змісту освіти);

- результати, що продукує освітня система (досягнення учнів з ключових дисциплін, результати державної підсумкової атестації, професійний успіх вчителів, розвиток особистісних рис і здібностей учнів, стан здоров'я і інш.) [3].

Зрозуміло, що найбільшу увагу адміністрація школи звертає на моніторинг якості навчально-предметних досягнень, як одного із головних показників якості освіти.

Спостереження за навчально-виховним процесом переконали керівників школи в тому, що суб'єктивізм в оцінюванні знань учнів є наслідком формального підходу окремих вчителів до перевірки і оцінювання рівня навченості учнів. Постала необхідність створення системи безперервного тривалого спостереження за станом навчально-виховного процесу, а також прогнозування на підставі отриманих даних основних тенденцій його розвитку. Ця система передбачає застосування методів кількісної діагностики, що значно полегшують процедуру аналізу досліджуваних ситуацій .

Метою моніторингових досліджень у ЗЗСО «Великокурінський ліцей» є оперативне управління навчально-виховним процесом з метою

отримання дирекцією закладу об'єктивної і повної інформації про стан справ в закладі.

Завдання моніторингу:

1. Створення системи безперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану навчального процесу.
2. Дослідження якості навчальних досягнень учнів.
3. Прогнозування на основі інформаційно-аналітичних матеріалів, об'єктивних даних динаміки і тенденцій розвитку освітнього процесу в школі.
4. Аналіз чинників впливу на результати успішності, підтримка високої мотивації навчання.
5. Відстеження рейтингів навчання за поточними, семестровими, підсумковими оцінками. Визначення причин негативних рейтингів, попередження перевантаження учнів.
6. Виявлення обдарованих учнів, стимулювання їх інтелектуального розвитку.
7. Відстеження ефективності роботи вчителя та співпраця його з учнями в освітньому процесі, створення умов для безперервної освіти.
8. Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку і самореалізації учасників освітнього процесу.

Одним із способів виконання цих складних завдання, поставлених перед навчальним закладом, є удосконалення системи управління, що в свою чергу неможливо без організації чіткої системи моніторингу за основними процесами в навчальному закладі.

Така система повинна бути гнучкою і охоплювати різні рівні керування навчальним закладом: управлінську діяльність адміністрації закладу (*адміністративний моніторинг*) та як результат цієї діяльності - якість роботи вчителів, управлінську діяльність вчителів в навчально-виховному

процесі (*педагогічний моніторинг*) і, як результат, - рівень навченості учнів та самоорганізація вчителів, діяльність учнів по самоуправлінню процесом засвоєння знань (*психологічний моніторинг*) і, як результат, - рівень та якість вихованості учнів і рівень їх активності в культурно-виховних заходах та позашкільній освіті, що має велике значення для адаптації в оточуючому середовищі. З цією метою у ЗЗСО «Великокурінський ліцей» розроблена *карта моніторингових досліджень*.

В основу такої моніторингової системи покладено відстеження роботи всіх напрямків діяльності освітнього закладу.

Види моніторингу в ЗЗСО «Великокурінський ліцей»

1. Моніторинг навчальних досягнень (за п'ять останніх років, рік, семестр).

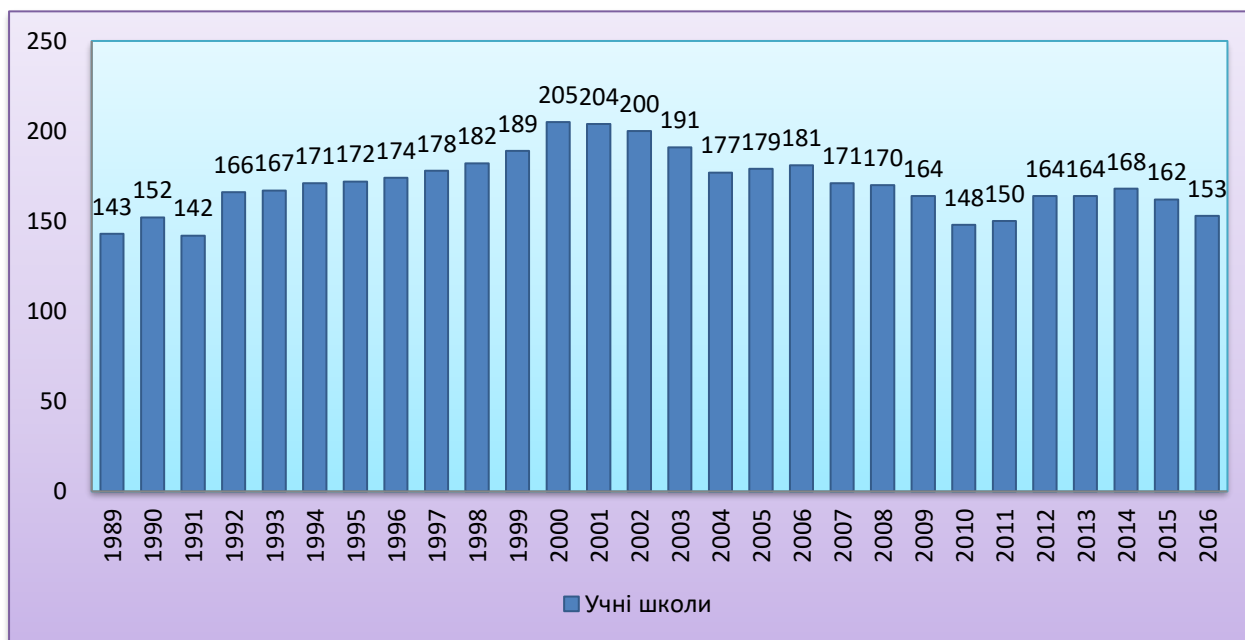
Досліджуються результати навчальних досягнень учнів, класів:

- в загальному по закладу (рейтинг за середнім балом, за рівнями навченості, якісний показник);
- рейтинг класів (за середнім балом, рівнями навченості, предметами);
- рейтинг учнів окремого класу.

- рейтинг предметів (за середнім балом, рівнями навчальних досягнень).

Динаміка контингенту учнів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» за 1989-2016 н. р. показана нижче на діаграмі дає можливість аналізувати виконання і прогнозування мережі класів, учнів, випускників для перспективного плану роботи закладу.

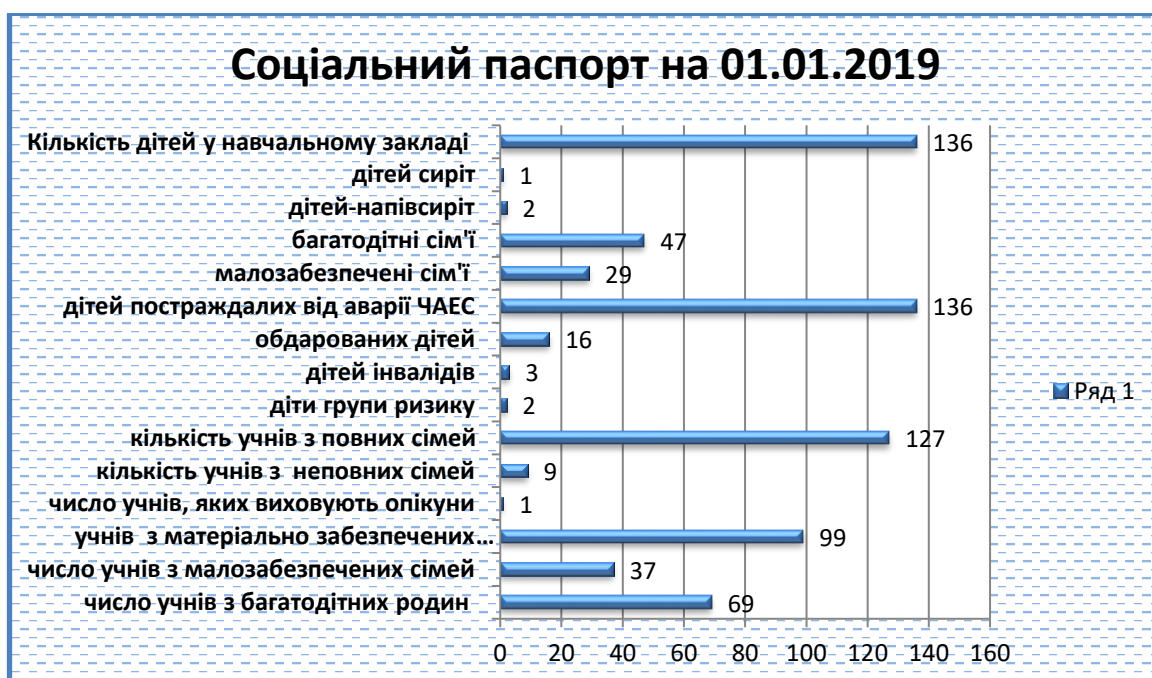
Таблиця руху випускників ЗЗСО «Великокурінський ліцей» з 1990-2016рр. дає відстежити динаміку змін у рівнях навченості учнів протягом поточного навчального року та за попередні роки навчання, оцінити правильність вибору профілю навчання в конкретному класі, одержати інформацію для організації корекційної роботи.

Рік закінчення школи	Кількість випускників 9 класу	З них отримали "свідоцтва з відзнакою"	Кількість випускників 11 класу	З них нагороджені медалями
1990	18	2	0	0
1991	27	3	0	0
1992	19	1	0	0
1993	27	2	0	0
1994	25	2	14	0
1995	24	2	11	0
1996	21	0	9	0
1997	22	3	12	1

1998	25	4	9	0
1999	14	2	16	2
2000	23	4	13	1
2001	25	0	12	2
2002	21	1	19	2
2003	23	3	15	0
2004	21	3	17	1
2005	22	4	15	0
2006	24	2	11	3
2007	26	3	15	3
2008	20	3	12	1
2009	12	1	13	1
2010	22	1	15	2
2011	19	0	5	1
2012	12	5	8	2
2013	20	4	13	0
2014	18	1	10	3
2015	23	4	16	3
2016	20	0	15	1
Разом	573	60	295	29

Соціальний моніторинг представлений соціально-психологічною службою ЗЗСО «Великокурінський ліцей» дає можливість вивчити соціальне середовище, спланувати роботу соціально-психологічної служби.

2. Моніторинг об'єктивності оцінювання навчальних досягнень учнів:

- прямий (за результатами нульового, контрольного та підсумкового замірів);

- непрямий (опосередкований) за результатами порівняльної діяльності учня, класу, предмету в системі класу, школи, циклу.

Результати навчальних досягнень учнів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» за 1989-2000 навчальні роки:

Результати навчальних досягнень учнів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» за 2001-2017 навчальні роки:

Аналіз і оцінку ефективності навчального процесу за результатами моніторингових досліджень проводимо на основі методики моніторингу навченості учнів. В процесі аналізу результатів моніторингових досліджень використовуються такі показники :

- *оцінки* за завдання окремих рівнів, виставлені за 12-бальною шкалою;
- кількість учнів, що мають високий, достатній, середній чи початковий рівень навчальних досягнень;
- *середній бал* (дає можливість встановити рейтинг класу, предмету, результативність роботи вчителя).
- *ступінь сформованості компетенції*;

За їх допомогою порівнюють результати навчальної діяльності учнів, об'єктивність оцінювання знань, характеризують динаміку зміни рівня навченості учнів, визначають «успішні» та «проблемні» класи, зацікавленість і мотивацію учнів до вивчення тих чи інших предметів та інше.

Аналіз роботи за результатами річного оцінювання 2017-2018 н. р. показує, що педагогічний колектив разом з дирекцією закладу протягом даного періоду проводив значну роботу по покращенню навчально-виховного процесу, підвищенню рівня навчальних досягнень учнів. Результати підсумків навчання за 2017-2018 н. р. свідчать про те, що із 127 учнів 3-11

класів (7 учнів першого класу та 10 учнів другого класу не атестувалися) по рівнях навчальних досягнень такі :

Високий рівень – 21 уч. –17%

Якість знань 60%

Достатній рівень – 54уч. – 43%

Середній рівень - 52 уч. – 40%

Початковий рівень – 0 учнів .

Моніторинг якості навчання проводиться за двома напрямками:

- предметний моніторинг (прямий);
- моніторинг результативності навчання (опосередкований).

Предметний моніторинг проводиться за рівнем знань на початок навчального року, за поточними і підсумковими результатами в три етапи:

- нульовий замір (вересень);
- контрольний замір (грудень);
- підсумковий замір (травень).

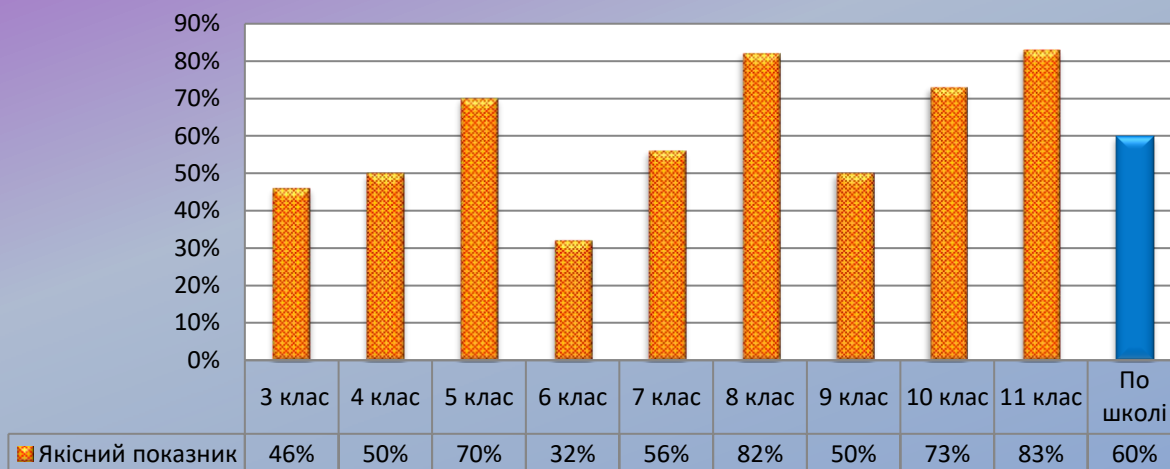
Основна інформація, яка збирається: загальна кількість учнів, кількість учнів за рівнями успішності. Джерелами інформації є діагностичні контрольні роботи з предметів інваріантної складової навчального плану. Основні показники, що розраховуються:

- середній бал за роботу;
- кількість учнів, що мають високий (достатній, середній, початковий) рівень навчальних досягнень;
- ступінь сформованості компетенції (у %).

Аналіз отриманих результатів дозволяє оцінити рівень викладання даного предмету в кожному класі й в цілому по навчальному закладу.

Якісний показник по класах за 2017-18 н.р. ЗЗСО «Великокурінський ліцей»

Відповідно у початковій школі (навчається 41учень, з них 17 учні 1-2 класів не атестовано).

Високий рівень – 5 учнів - 21% . Достатній рівень – 7 учнів – 29% .
Середній рівень – 12 учнів- 50 % . Початковий рівень – 0. Якість знань 50%.

У основній школі навчається 79 учнів.

Високий рівень – 11учнів – 14 % . Достатній рівень - 34учні – 43% .
Середній рівень – 34 учнів – 43 % . Початковий рівень – 0. Якість знань 57%.

У старшій школі навчається 23 учні.

Високий рівень – 5 учнів - 22% . Достатній рівень – 14 учнів – 56% .
Середній рівень – 5 учнів - 22 % . Початковий рівень – 0. Якість знань 78%.

Якщо аналізувати навчальні досягнення учнів 3-4 класів, то найвищим показником якості знань є результати учнів 4 класу (50%), серед учнів 5-9 класів найвищим показником якості знань є результати учнів 8 класу (82%), в учнів 10-11 класу якість знань становить відповідно 73% і 83% .

В порівнянні з I семестром 2017-2018 н. р. якість знань учнів 3-11 класів збільшилась до 60% замість 57% .

Моніторинг результативності навчання проводиться в два етапи: проміжний (січень) і вихідний (червень).

Джерела інформації для дослідження: класні журнали з підсумковими оцінками учнів за семестр і за рік.

Моніторинг результатів державної підсумкової атестації.

Метою даного моніторингового дослідження є:

- встановлення об'єктивності виставлення річного балу з предметів;
- відслідковування на протязі певного періоду підходу вчителів до питання підготовки та проведення державної підсумкової атестації у зв'язку запровадженням зовнішнього незалежного оцінювання;
- визначення ефективності підготовки учнів до ДПА.

Проілюструємо, як можна використати моніторингові дослідження для покращення *об'єктивності оцінювання навчальних досягнень учнів* за результатами порівняння балів за ДПА та річних балів в 4,9,11 класах. (на прикладі одного із предметів, що виносяться на державну підсумкову атестацію у формі ЗНО - 11 клас з української мови і літератури за 2016 рік).

Результати річних оцінок з предмету підтверджуються результатами ДПА проведеної у формі ЗНО. Відповідно учителі-словесники значну увагу приділяють самоосвітній діяльності учнів, мотивують учнів на додаткове вивчення матеріалу, презентують нові збірники тестових завдань для самопідготовки до ДПА, ЗНО.

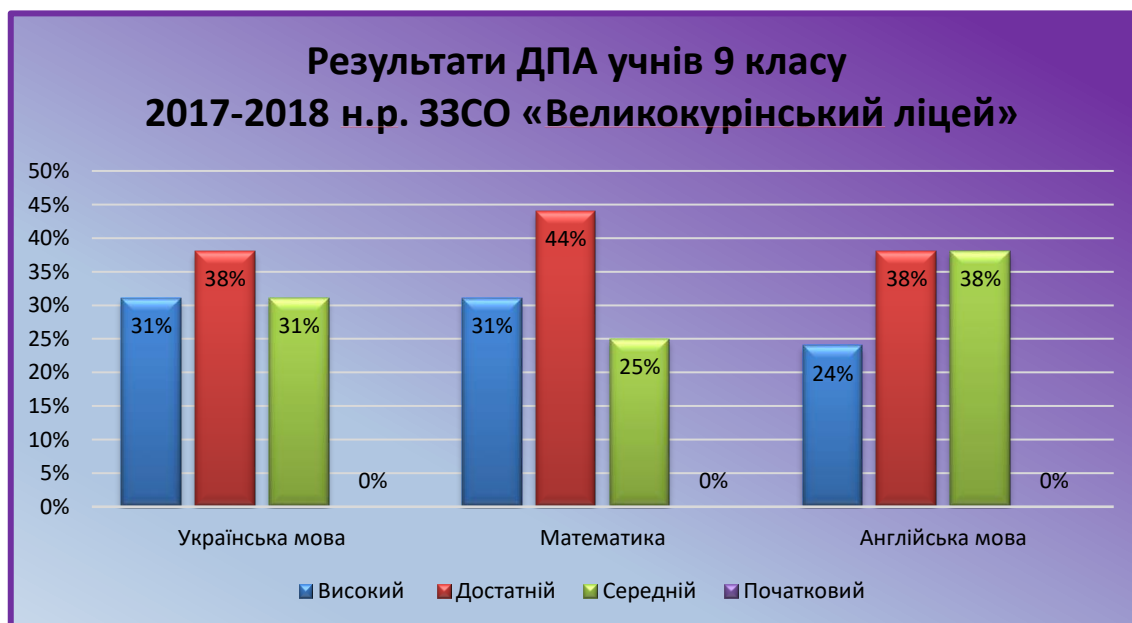

Вихідний моніторинг за результатами ДПА учнів 4 класу:

За результатами ДПА рівень навчальних досягнень учнів 4 класу становить: високий – 46%; достатній – 21%; середній – 33%; початковий – 0; якість знань – 67%.

Вихідний моніторинг навчальних досягнень за результатами ДПА учнів 9 класу:

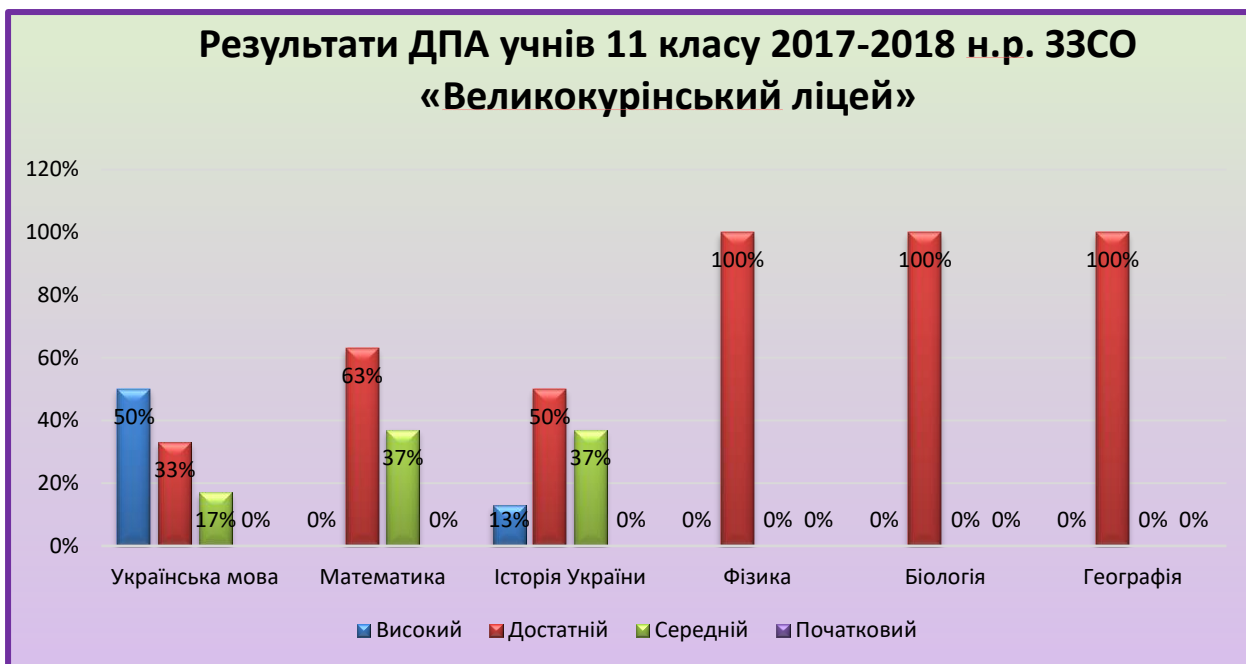

За результатами ДПА рівень навчальних досягнень учнів 9 класу становить: високий-29%; достатній- 40%; середній- 31 %; початковий – 0 ; якість знань- 69%.

Вихідний моніторинг навчальних досягнень за результатами ДПА учнів 11 класу становить: високий -20 %; достатній -58%; середній – 22% початковий –0. Якість знань 78 %.

Підсумовуючи результати ДПА видно, що 67 % учнів 4 класу, 69 % учнів 9 класу і 78 % учнів 11 класу засвоїли матеріал з основних предметів на репродуктивному рівні (високий, достатній).

Моніторинг за результатами предметних олімпіад учнів:

Аналізуючи результати олімпіад і конкурсів видно, що великий досвід роботи з обдарованими дітьми мають вчителі української мови і літератури, біології та хімії, історії та народознавства. Їх уроки відзначаються використанням сучасних інноваційних технологій, форм і методів навчання. Вони розвивають творчі здібності учня, формують власний погляд. Учні щорічно стають переможцями районних мовно-літературних, історико-народознавчих та природничих олімпіад і конкурсів, є учасниками і переможцями обласних. У 2017 -2018 н. р. школа виборола 17 призових місць з предметних олімпіад, з 5 предметів учні брали участь у олімпіадах обласного рівня, троє з них - стали призерами: з математики і хімії III і II місця, з правознавства III місце, переможці двох історико-народознавчих конкурсів «Об'єднаймося, ж брати мої» та «Моя Батьківщина- Україна». Учні школи є переможцями районного етапу конкурсу української сучасної пісні «Срібні дзвіночки», переможці обласного конкурсу декоративно-ужиткового мистецтва «З Україною в серці» в номінації «Ткацтво», переможці чотирьох літературних та історико-народознавчих конкурсів районного і обласного значення, еколого-натуралістичних конкурсів на районному, обласному та Всеукраїнському рівнях.

Моніторингова карта випусників-медалістів ЗЗСО «Великокурінський ліцей за 1997-2017 роки. За двадцять років роботи навчального закладу 22 випускники нагороджені золотою медаллю "За високі досягнення у навчанні" і 10- нагороджені срібною медаллю "За досягнення у навчанні".

№ з/п	Прізвище випускника школи, який нагороджений медаллю	Рік закінчення і отримання нагороди	Вид нагороди
1	 <i>Мирончук Світлана Миколаївна</i>	1997	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
2	 <i>Кух П'єтяна Адамівна</i>	1999	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"

3	 <i>Хвесик Тетяна Анатоліївна</i>	1999	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
4	 <i>Горщар Тетяна Олександрівна</i>	2000	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
5	 <i>Джуманюк Ірина Миколаївна</i>	2001	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
6	 <i>Петрик Тетяна Михайлівна</i>	2001	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
7	 <i>Кундік Юлія Степанівна</i>	2002	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
8	 <i>Оласюк Альона Петрівна</i>	2002	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
9	 <i>Кундік Петро Степанович</i>	2004	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
10	 <i>Бубало Юлія Олександрівна</i>	2006	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
11	 <i>Імюхіна Людмила Теннадіївна</i>	2006	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
12	 <i>Клубук Сергій Олександрович</i>	2006	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
13	 <i>Зімиш Олег Миколайович</i>	2007	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
14	 <i>Кундік Тарас Іванович</i>	2007	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
15	 <i>Петрик Ольга Іванівна</i>	2007	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
16	 <i>Жилко Микола Тригорович</i>	2008	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
17	 <i>Бубало Віктор Васильович</i>	2009	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
18	 <i>Жилко Світлана Тригорівна</i>	2010	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"

19		Полікарчик Олег Васильович	2010	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
20		Корх Олександр Вікторович	2011	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
21		Зімих Тетяна Юріївна	2012	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
22		Кушнерик Олеся Олександрівна	2012	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
23		Лопухович Юлія Олегівна	2014	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
24		Смокович Вікторія Романівна	2014	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
25		Савонік Олена Степанівна	2014	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"
26		Кушнерик Оксана Олександрівна	2015	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
27		Смокович Лариса Русланівна	2015	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
28		Жилко Олександр Адамович	2015	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
29		Зімих Вікторія Леонідівна	2016	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
30		Видерко Оксана Володимирівна	2017	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
31		Солошик Катерина Василівна	2017	Золота медаль "За високі досягнення у навчанні"
32		Полікарчик Софія Василівна	2017	Срібна медаль "За досягнення у навчанні"

Дослідження зростання професійної майстерності педагога

Моніторингові дослідження використовуються адміністрацією ЗЗСО під час комплексної оцінки діяльності вчителя в період атестації. Вона

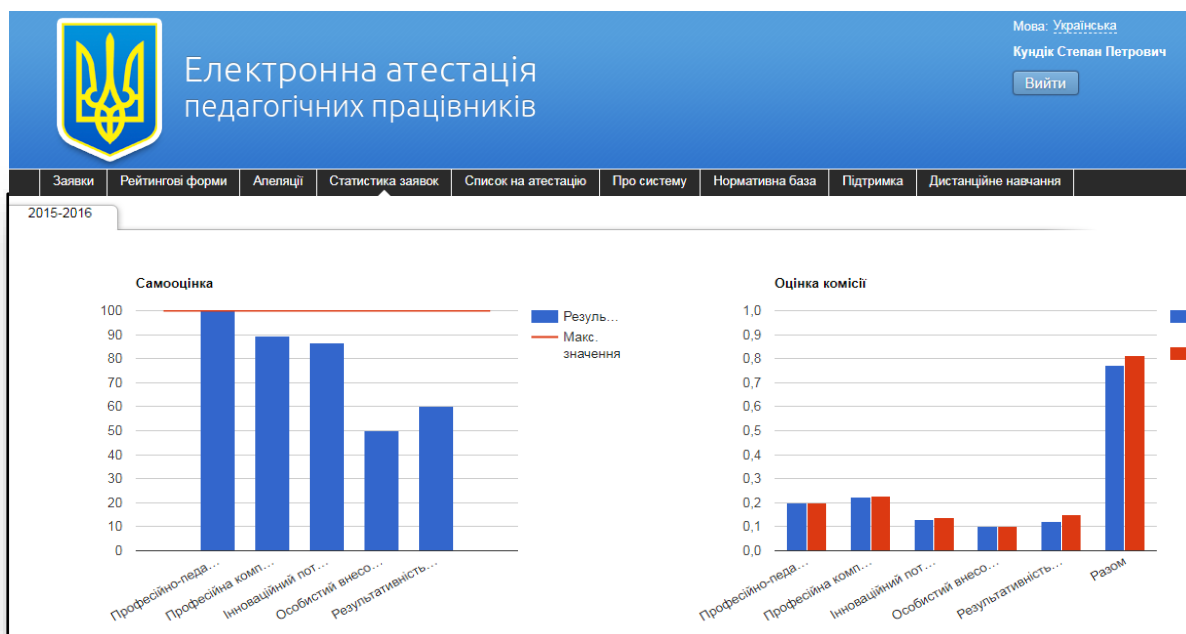
здійснюється на основі аналізу та самоаналізу професійного зростання, розвитку творчого потенціалу педагогічного працівника в міжатестаційний період.

Визначення оцінки результатів роботи працівника адміністрацією школи, а й проведення самоаналізу діяльності вчителя, що дозволить глибоко аналізувати і досліджувати роботу кожного педагога.

Наприклад, при проведенні атестації вчителів за допомогою кваліметричних моделей кожним учителем проводиться самовідстеження у вільному режимі (наприклад, самоаналіз аналітичної, педагогічної діяльності, чи професійної діяльності). З цією метою користуємося базовою кваліметричною моделлю за «Е-атестацією», в якій містяться необхідні фактори оцінки діяльності педагога.

Рівень професійної майстерності – «Творчий»: (0,75-1). Характеризується ініціативністю та творчим підходом до організації професійної діяльності. Учитель самостійно конструює оригінально педагогічно доцільні прийоми взаємодії. Діяльність будує, спираючись на рефлексивний аналіз. Сформовано індивідуальний стиль професійної діяльності. На діаграмі (ліворуч показано «самооцінку вчителя»- , праворуч «Оцінка комісії»

За допомогою анкетування всіх працівників закладу підраховуються коефіцієнти вагомості обраних критеріїв і факторів та створюється адаптивна модель педагогічної діяльності учителя. За виробленими параметрами проводяться самооцінка діяльності та оцінка діяльності вчителів представниками адміністрації, керівниками методичних об'єднань, іншими вчителями.

Створивши таку кваліметричну модель, будуються діаграми порівняння середнього показника по школі і визначається його приріст за певний проміжок часу.

Аналогічну роботу проводять директор школи, його заступники, керівники методичних об'єднань. Чим більше респондентів беруть участь в оцінюванні, тим точніший результат моніторингу.

Завдяки впровадженню моніторингових досліджень дирекція школи має можливість реально оцінити результативність роботи вчителя, визначити його рейтинг. До того ж, кожен педагог має змогу співставити результати своєї роботи з результатами своїх колег, що спонукатиме його до самовдосконалення.

На основі цієї інформації є змога визначити, хто із вчителів і з якої проблеми потребує методичної допомоги, допускає лібералізм в оцінюванні навчальних досягнень учнів, не забезпечує належний рівень викладання програмового матеріалу. До того ж така інформація дає можливість встановити реальний стан справ у кожному класі з усіх навчальних дисциплін, визначити так звані класи «посиленої педагогічної уваги».

Результати моніторингових досліджень дають можливість вдосконалювати роботу *методичної служби* школи, спрямувати її на підвищення професійного рівня вчителів, прослідкувати та проаналізувати наявні тенденції, визначити рейтинг педагогічного колективу, скоригувати діяльність кожного вчителя. З цією метою кожного року проводиться анкетування вчителів.

Порівнявши проміжні результати моніторингових досліджень, адміністрація школи має можливість виявити наявні проблеми в роботі окремих вчителів, визначити тих, хто працює успішно, а також тих, кому потрібна методична допомога диференційованого характеру.

Враховуючи результати моніторингових досліджень, методична рада школи планує структуру методичної роботи на наступний рік.

Впровадження моніторингу в процес організації методичної роботи з вчителями школи сприяє зростанню показників професійної діяльності. Це спонукає вчителів до пошуку нових підходів у викладанні предметів, впровадження нових педагогічних технологій, удосконалення навичок контролю та самоконтролю, самооцінки власної діяльності.

Участь вчителів у конкурсі «Учитель року»

1995

- Кух Віра Платонівна – учасник районного конкурсу в номінації «Українська мова і література».

1999

- Кух Віра Платонівна – учасник районного конкурсу в номінації «Українська мова і література».

2002

- Кушнерик Олександр Миколайович – учасник районного

конкурсу в номінації «Математика».

- Жилко Наталія Михайлівна – учасник районного конкурсу в номінації «Початкові класи».

2003

- Кундік Іван Ульянови – учасник районного конкурсу в номінації «Географія».

- Базелюк Зоя Василівна – учасник районного конкурсу в номінації «Образотворче мистецтво».

2004

- Петрик Ольга Пилипівна – учасник районного конкурсу в номінації «Зарубіжна література».

- Крисько Любов Григорівна – учасник районного конкурсу в номінації «Заступник директора з навчально-виховної роботи».

- Кушнерик Олександр Миколайович – учасник районного конкурсу в номінації «Класний керівник».

2005

- Зіміч Лідія Яківна – учасник районного конкурсу в номінації «Музика».

2006

- Зіміч Світлана Василівна – учасник районного конкурсу в номінації «Початкові класи».

- Клямар (Лопухович) Марія Олександрівна – переможець районного конкурсу в номінації «Інформатика» і учасник обласного рівня.

- Семенюк Надія Тимофіївна – учасник районного конкурсу в номінації «Заступник директора з виховної роботи».

2007

- Шевчук Людмила Михайлівна – учасник районного конкурсу в номінації «Українська мова і література».

- Сінчук Борис Володимирович – учасник районного конкурсу в номінації «Математика».

2008

- Зіміч Лідія Яківна – учасник районного конкурсу в номінації «Початкові

класи».

2009

- Клямар (Лопухович) Марія Олександрівна – учасник районного конкурсу в номінації «Інформатика».

2011 рік

- Петрик Ольга Пилипівна – учасник районного конкурсу в номінації «Зарубіжна література».

- Кушнерик Олександр Миколайович – переможець районного конкурсу в номінації «Математика» та учасник обласного рівня.

- Андросюк Віктор Григорович – переможець районного конкурсу в номінації «Правознавство» та учасник обласного рівня.

- Зіміч Юрій Степанович – учасник районного конкурсу в номінації «Трудове навчання».

2012

- Шевчук Людмила Михайлівна – переможець районного конкурсу в номінації «Українська мова і література» та лауреат обласного рівня.

2013

- Шукалович Олена Степанівна – переможець районного конкурсу в номінації «Музичне мистецтво» .

Кундік Юлія Степанівна- – переможець районного конкурсу в номінації «Фізика» » та учасниця обласного рівня.

2016

- Клямар Марія Олександрівна – переможець районного конкурсу в номінації «Математика» та дипломант обласного рівня.

- Клямар Марія Олександрівна – учасник районного конкурсу в номінації «Класний керівник ».

Участь вчителів у конкурсі «Творчі сходинки педагогів Волині

Методичні доробки вчителів демонструвались на районній, обласній виставці “Творчі сходинки педагогів Волині”, зокрема, творчої групи вчителів у складі Кундіка С. П.,

Крисько Л. Г., Крисько Н. П., Клямар М. О., Шевчук Л. М., які досліджували історію школи с. Великий Курінь; Семенюк Н. Т. – вчителя

хімії та біології «Формування ключових компетентностей учнів на уроках хімії».

Роботи вчителів
словесників: Кух В.П.,
Шевчук Л.М., Петрик О.П.
«Краса рідного слова»,
«Збірник літературних
диктантів», «Струна
осінньої печалі бринить»,
«Сліди, що проростають

пам'яттю», «Непокірна троянда» про життєвий і творчий шлях Ганни Жежко», «Нобелівські лауреати у програмі зарубіжної літератури». Вчителів природничих наук, Семенюк Н.Т., Кундік С.П.: «Екологічна культура на уроках біології, «Кімнатні рослини в житті людини», розробки уроків –

презентацій з фізики,
лабораторні роботи з
фізичного практикуму,
«Збірник завдань з
трудового навчання».
Творчі роботи вчителів
історії : « Наш край в
курсі вивчення історії»,

«Моє село в віршах, спогадах, легендах...». А також творчі роботи вчителів: «Система творчих завдань з українського читання в 4 класі», «Фізичні вправи та рухливі ігри в календарній обрядовості українців» та інші.

Моніторинг якості виховання у закладі загальної середньої освіти

Моніторинг якості виховання передбачає системні дослідження на рівнях класу, навчального закладу. Це технологічна система збору, обробки, зберігання і розповсюдження відомостей про виховання. Моніторинг якості виховання зорієнтований на інформаційне забезпечення управління процесом виховання і дозволяє виносити судження про поведінку вихованців та стан виховного процесу в будь-який момент часу, забезпечуючи прогноз його розвитку. Доцільно виділити три типи систем моніторингу виховання: моніторинг узгодження управління; діагностичний моніторинг; моніторинг виховної діяльності.

У загальноосвітніх навчальних закладах має практикуватися кожний з трьох типів моніторингу виховання. *Діагностичний моніторинг* проводиться для виявлення психофізичних потреб, здібностей, особистісних рис та вихованості учнів, стану взаємовідносин вихованців. Ведення його - обов'язок класних керівників, а також шкільного психолога. На основі зібраних даних класні керівники складають психолого-педагогічні характеристики учнів і класів.

Діагностична карта рівня вихованості учнів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» (I семестр 2017-2018 н.р)

№	Класи	Рівень вихованості (%)				Середній показник
		Високий	Достатній	Середній	Низький	
1	1 клас	4	2	-	-	4,8
2	2 клас	6	4	-	-	4,6
3	3 клас	5	4	2	-	4,6
4	4 клас	6	3	2	-	4,8
5	5 клас	10	6	4	-	4,7
6	6 клас	7	6	3	-	4,7
7	7 клас	6	7	3	-	4,8
8	8 клас	7	4	-	-	4,6
9	9 клас	5	7	4	-	4,5
10	10 клас	6	5	1	-	4,6
11	11 клас	6	5	1	-	4,8
Всього		75	60	18	-	4,65

Моніторинг виховної діяльності - це дослідження якості окремих уроків та виховних справ і оцінювання відповідності поставлених та досягнутих цілей. Суб'єктами цього типу моніторингу є класні керівники, а ще учителі-предметники, керівники гуртків, студій, спортивних секцій. Адміністрація загальноосвітнього навчального закладу також зобов'язана регулярно оцінювати на відповідність розробленим школою програмам виховання тематики уроків та виховних справ і визначати ефективність обраних педагогами методик виховання.

Моніторинг рівня вихованості учнів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» за 2015-2018 роки показано у діаграмі:

За результатами вивчення інтересів і уподобань учнів організовується гурткова і клубна робота. У ЗЗСО «Великокурінський ліцей» функціонують 7 гуртків (6 шкільних, один від районного БДЮТ). Зайнятість у гуртках 72%.

Крім того працюють клуби за інтересом: «Дозвілля», «Підліток і закон», спортивний «Фаворит», шкільний європейський клуб «Єврика».

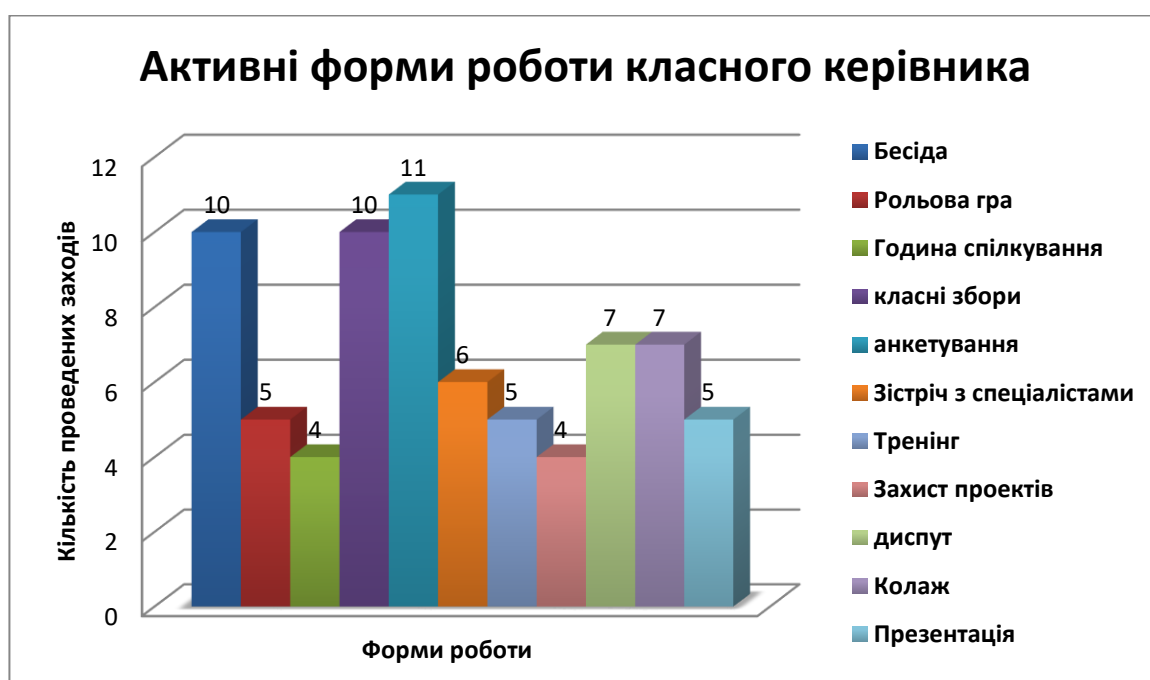
Моніторинг узгодження управління передбачає щорічне обов'язкове оцінювання шкільних програм виховання. Суб'єктом оцінювання шкільної та спеціальних виховних програм є не лише адміністрація, а й інші учасники їх розроблення – педагоги, батьківський і учнівський актив загальноосвітнього

навчального закладу. Вимога щодо участі в оцінюванні виховної програми школи усіх чи принаймні переважної більшості членів педагогічного колективу зумовлена важливістю усвідомлення кожним педагогом цілей його виховної роботи і потребою критично оцінювати власні учинки та рішення, співставляючи їх із завданнями.

З метою вивчення активних форм виховної роботи класного керівника з правової освіти і виховання у ЗЗСО «Великокурінський ліцей» проведено діагностику «Активні форми роботи класного керівника » (5-11 класи)

Результати моніторингу наведено у діаграмі:

Управлінський, педагогічний, статистичний моніторинг стану виховної роботи у ЗЗСО «Великокурінський ліцей» за 2017-2018 навчальний рік

№п/п	Показники діяльності	Оцінка діяльності	
		кількість	бали
I.	Управлінський моніторинг	Кількісні показники	
1.1.	Накази з виховної роботи (узагальнюючі та підсумкові)	3	
1.2.	Педагогічні ради з питань виховної роботи	1	
1.3.	Наради при директорові	4	
1.4.	Оперативні наради	4	
1.5.	Відвідані класні години	12	
1.6.	Залучення батьківської громадськості до навчально-виховного процесу школи (свята, виховні години, зустрічі,	11	

	тощо)		
1.7.	Зустрічі з представниками громадських установ району	3	
II.	Педагогічний моніторинг		середній бал по школі
2.1.	Рейтинг роботи класних керівників		10
2.2.	Рівень вихованості		9
2.3.	Рівень громадської активності		8
2.4.	Рівень учнівського самоврядування		8
III.	Статистичні показники		
3.1.	Творчо обдаровані: - Спортивна - Навчально-прикладна - Художньо-естетична - Еколого-натуралістична - Ужитково-декоративна	Загальна кількість 7 6 5 3 4	
3.2.	Девіантна форма поведінки: - Шкільний облік - Служба у справах дітей - Ювенальна превенція відділу поліції	Загальна кількість 1 - -	
IV.	Виховний аспект діяльності		
4.1	Виступи на засіданні ШМО	12	
4.2.	Виступи на засіданні РМО	2	
4.3.	Участь у масових заходах: - Всеукраїнський рівень (участь/перемога) - Обласний рівень (участь/перемога) - Районний рівень (участь/перемога)	- 5/3 12/8	
V.	Висвітлення діяльності закладу у ЗМІ та на сайті ЗЗСО «Великокурінський ліцей» http://www.kurin.co.ua/		На сайті постійно

Моніторинг фізичного стану здоров'я учнів закладу.

Дирекція школи спільно з органами охорони здоров'я здійснює контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм, проводить лікувально-профілактичні заходи. На початку навчального року медичними працівниками оглянуто всіх дітей, визначено їх стан здоров'я, оформлено листки здоров'я, створено базу даних. Медична сестра школи спільно з класними керівниками проводить профілактичні бесіди, стежить за станом здоров'я дітей під час перебування їх в школі, відвідують уроки фізичної культури, веде журнал здоров'я.

Відповідно до Положення "Про медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах",

«Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури», у школі проводиться медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням - невід'ємна частина навчального процесу та медичного обслуговування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, що включає заходи, спрямовані на оптимізацію, безпеку та ефективність фізичної культури визначення рівня функціональних можливостей організму учнів, адекватність фізичних навантажень та раннє виявлення ознак хвороб і ушкоджень.

Аналізуючи моніторинг стану здоров'я учнів, спостерігаємо стійку негативну тенденцію основних показників здоров'я дітей. Зростає первинна захворюваність, розповсюдженість хронічних хвороб, патологія органів дихання, нервової системи, рівень захворюваності на анемію, хвороби сечовивідної, кістково-м'язової систем, системи кровообігу, патологія зору, порушення постави, нервово-психічні розлади.

У зв'язку з цим зросла роль і відповідальність системи освіти за підготовку учнів з питань безпеки життєдіяльності та вироблення навичок в них навичок здорового способу життя і виникла і виникла потреба здійснити корекцію чинної програми школи «Здоров'я» (див. діаграму)

Складено графік моніторингу періодичності проведення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у 1-11-х класах на навчальний рік. Матеріали допоможуть у підготовці до розгляду на педагогічних радах, нарадах при директорові.

	Мінімальна кількість разів			Мета перевірки
	на місяць	протягом семестру	протягом навчального року	
Директор		1	2-3	Адміністративне інспектування
Заступник директора з навчально-виховної роботи		1	2-3	Методичне інспектування
Заступник директора з виховної роботи	1	4	8	Оздоровчо-виховна робота
Класні керівники та класоводи ПШ	1	4	8	Відвідування учнями уроків фізичної культури, їх дисциплінованість, успішність
Медична сестра школи	1	3	6	Відповідність фізичного навантаження функціональним можливостям учнів

Соціально-психологічний моніторинг готовності дітей до навчання у школі.

Період пристосування першокласника до шкільного навчання може супроводжуватись зростанням внутрішньої напруженості, підвищення рівня тривожності та зниження самооцінки.

Тому для попередження можливих негативних явищ на даному етапі розвитку особистості дитини, виявлення труднощів адаптації психологічною службою навчального закладу проведено психологічне дослідження.

Мета дослідження: вивчення процесу готовності дітей до навчання, визначення ефективного напрямку роботи для подолання труднощів у дітей, пов'язаних із входженням у шкільний колектив.

Завдання: допомогти дітям найменш болісно пройти період адаптації до нових умов пов'язаних зі зміною зовнішніх обставин і внутрішніми змінами.

Дослідження проводилось протягом травня-червня.

Обстеженню підлягали дошкільнята.

Загальна кількість респондентів складала 10 осіб, що становить 100%.

Серед них 5 дівчаток і 5 хлопчиків.

Для досягнення поставленої мети була проведена діагностика готовності дитини до навчання у школі за методикою Керна-Йрасека, виконання яких дає цілісне уявлення про рівень психічного розвитку дитини.

Результати проведеного дослідження представлені у вигляді таблиць:

Таблиця 1.

№ з/п	Ініціали досліджуваних	Копіювання фраз	Копіювання крапок	Малюнок людини	Загальний результат
1	Б. Т.	середній	високий	середній	Середній
2	Б. В.	середній	високий	середній	Середній
3	Д. А.	низький	середній	низький	Низький
4	З. С.	середній	високий	високий	Високий
5	З. Я.	середній	високий	середній	Середній
6	К. М.	середній	високий	високий	Високий
7	К. І.	середній	високий	високий	Високий
8	Л. О.	високий	високий	високий	Високий
9	М. Я.	середній	високий	середній	Середній
10	П. С.	високий	високий	високий	Високий

Таблиця 2

Психологічні показники готовності	Рівні оцінювання		
	низький	середній	високий
Завдання 1(Намалюй дитину)	16,6%	66,7%	16,7%
Завдання 2 (Скопіювати фразу)	0	8,3%	91,7%
Завдання 3 (Скопіювати 10 крапок)	8,3%	41,7%	50%

Середній результат	8,3%	38,9%	52,8%
--------------------	------	-------	-------

Отже, згідно результатів даної методики у 38,9% дітей проявляється середня готовність до навчання в школі, що свідчить про те, що діти не виявляють особливого інтересу до виконання запропонованих завдань, хоча в роботу включаються досить охоче, у 52,8% дітей спостерігається висока готовність, що свідчить про те що діти у виконання завдань включаються без зволікання, докладають зусиль для подолання труднощів, що виникають у роботі, нерідко намагаються продовжити спілкування з учителем, у 8,3% - низька тобто до виконання завдань діти переходять тільки після додаткових спонукань, у процесі роботи часто відволікаються.

Рекомендації класоводу:

1. Акцентування увагу учнів, які мають низьку готовність до навчання на їхні успіхи.
2. Надання емоційної підтримки учням з низькою готовністю словами, поглядом, дотиком.
3. Розвивати дрібну моторику пальців.
4. Формувати у дітей вміння порівнювати, класифікувати та узагальнювати.

Рекомендації батькам:

1. Розвивати соціальну обізнаність і кругозір дитини шляхом читання оповідань, казок, віршів.
2. Розвивати дрібні м'язи руки за допомогою ліплення, малювання, аплікацій, нанизування намистинок, складання пазлів тощо.
3. Учити дитину висловлювати свої думки, переказувати оповідання, мультфільми, події.

Стан адаптації учнів

Стан адаптованості учнів вивчається першого і п'ятого класів.

Загальні висновки по вивченню стану адаптованості учнів п'ятого класу.

За методикою « Дерево з чоловічками», можна стверджувати, що діти знайшли своє місце у класі. Вони обрали позиції, які характеризують дітей з позитивної сторони. Активні, працелюбові, добрі, позитивні оптимісти.

Провівши методику «Незавершені речення» для виявлення готовності до переходу в середню школу, ще у березні з тодішніми четвертокласниками ми побачили: діти прагнуть у 5 класі здобути ще більше нових знань, вмінь та навичок.

Найважчим, на думку дітей, буде освоєння ускладненої англійської мови, математики, української мови. Також вони занепокоєні поповненням у класі.

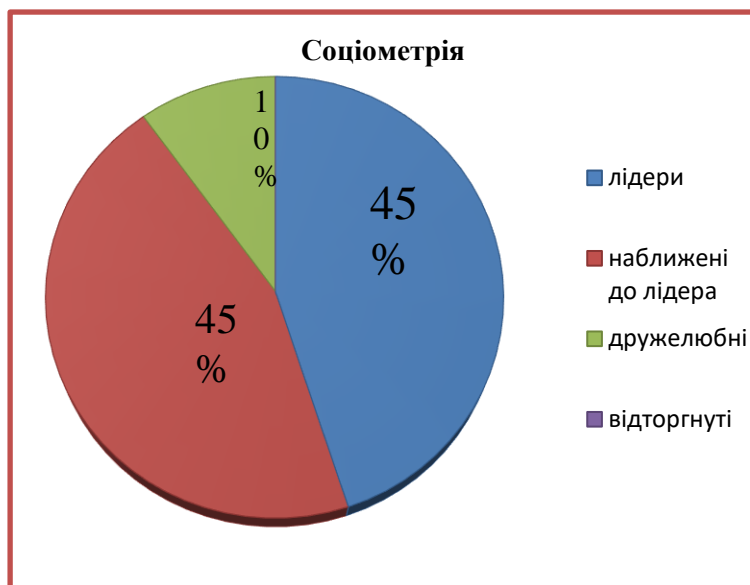
Слова «Хотілося б ...» всі учні (100%) класу продовжили... «Подружитись з новими учнями». Тобто, важливе місце посідають відносини з однолітками, дружелюбність, повага. Діти згуртувались проте є деякі труднощі у

«вторгненні» інших в колектив.

Щодо рівня самооцінки, варто зазначити, що у 60% учнів класу - високий рівень самооцінки, 40% - середній рівень, з низьким рівнем самооцінки дітей немає.

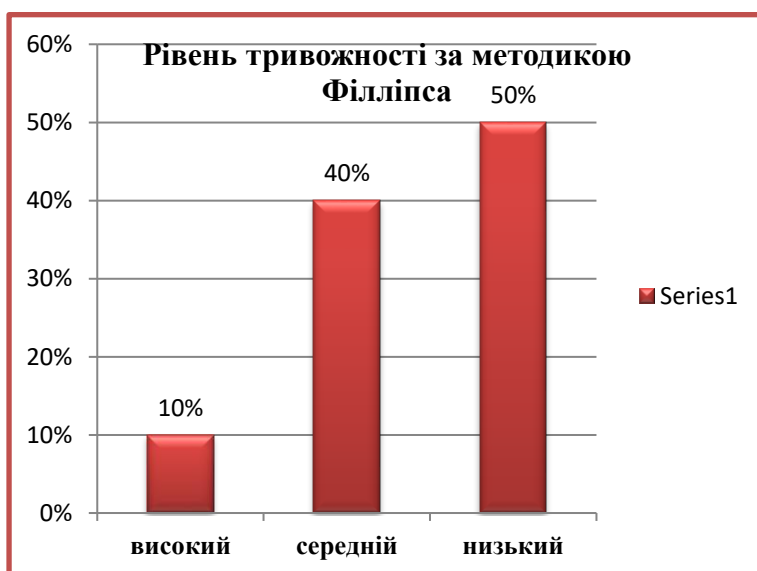
За проведеною соціометрією можна стверджувати, що між учнями триває формування згуртованості, взаємодопомоги; формуються ціннісно-

орієнтаційні уподобання, почуття колективізму. Серед дітей проглядається бажання бути лідерами у класі, проте наявні угруповання, які сформовані переважно за місцями проживання, або триває дружба зароджена ще в початковій школі. У класі

визначилось 45% лідерів, 45% є наближені до лідера, 10% учнів класу дружелюбні, вони товаришують з усіма, а найбільше сформованими мікрогрупами.

За методикою “Готовність дитини до саморозвитку”: 65% учнів класу готові до саморозвитку, їм притаманні урівноваженість, самостійність,

упевненість, 35% учнів прагнуть більше дізнатися про себе, випробувати свої можливості на практиці.

Методика рівня тривожності стосовно шкільних предметів є ефективним методом отримання інформації для

підвищення індивідуалізації навчального процесу та допомоги вчителю щодо бачення своїх результатів роботи з дітьми. Дана методика показала, що 50%(10) учнів мають низьку тривожність, 30%(6) – середню тривожність, 20% (4) учнів проявляється висока тривожність. Отож, важко дається учням: Іноземна мова, математика, українська мова.

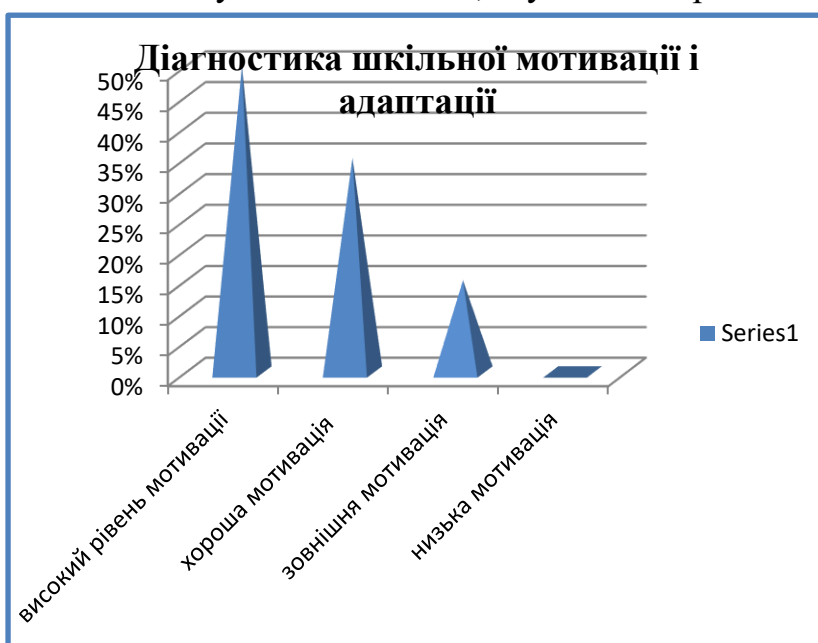

За тестом шкільної тривожності Філліпса виявлено:

- Загальна тривожність учнів – 50% класу (10 учні.); у 3 учнів переважає соціальний стрес; фрустрація потреби в досягненні успіху наявна 3 учням; щодо страху ситуації перевірки знань, бачимо, це властиво 3 учням; низький фізіологічний опір стресу у 1-го учня.

За проведеним дослідженням клімату сімейних стосунків, виявлено: у 100% дітей в сім'ї панує позитивний клімат.

Продіагностувавши шкільну мотивацію, виявлено: 50% учнів мають високий ступінь мотивації, у 35% хороша мотивація, 15% - зовнішня

мотивація до навчання та відвідування школи, тобто, цим дітям подобається саме перебування в школі, спілкування, а сам процес навчання потребує значних зусиль. Низької мотивації не виявлено.

Отже, за проведеним дослідженням, протягом вересня – листопада, ми отримали дані про особливості перебігу адаптаційного процесу, та визначили

рівні адаптації п'ятикласників до навчання. Отож, 60% (12) учнів класу мають високий рівень адаптації, у 40% (8) середній рівень адаптації.

Отримані дані свідчать про те, що учні 5 класу цілком пристосувались до успішного

функціонування в новому середовищі, зокрема, до нової системи відносин, соціальних умов, нових вимог, видів діяльності, режиму життєдіяльності.

Хоча є потреба у підвищенні мотивації дітей до навчання, викликати інтерес та бажання розвивати пізнавальні процеси.

Проте, учні набувають та розвивають здатність до подальшого психологічного, особистісного та соціального розвитку.

Методичні рекомендації вчителям - предметникам 5 класів:

- враховувати в навчально-виховному процесі вікові психофізіологічні особливості учнів;
- враховувати труднощі адаптаційного періоду, вікові особливості п'ятикласників у виборі термінології, методичних прийомів;
- не перевантажувати учнів надмірними за обсягом домашніми завданнями, дозувати їх з урахуванням рівня підготовки учня, гігієнічних вимог віку;
- стежити за темпом уроку: високий темп заважає багатьом дітям засвоювати матеріал;
- налагоджувати емоційний контакт з класом та з батьками учнів;
- не використовувати оцінку як засіб покарання учня: оцінка досягнень повинна орієнтуватись на успіх, сприяти мотивації навчання, а не її зниженню;
- фіксувати позитивну динаміку в розвитку кожного учня (не порівнювати учнів одного з одним, а порівнювати певні досягнення сьогодні і вчора);
- розвивати навички самоконтролю, вміння оцінювати свою роботу і роботу класу;
- забезпечувати наступність вимог між початковою і середньою школою;
- на засіданнях методичних об'єднань розглянути критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи та здійснити порівняльний аналіз вимог в основній школі;

- не використовувати оцінку як засіб покарання учня: оцінка досягнень повинна орієнтуватись на успіх, сприяти мотивації навчання, а не її зниженню;
- фіксувати позитивну динаміку в розвитку кожного учня (не порівнювати учнів одного з одним, а порівнювати певні досягнення сьогодні і вчора);
- розвивати навички самоконтролю, вміння оцінювати свою роботу і роботу класу;
- забезпечувати наступність вимог між початковою і середньою школою;
- на засіданнях методичних об'єднань розглянути критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи та здійснити порівняльний аналіз вимог в основній школі;
- не створювати ситуацій, що травмують психіку, під час виставлення оцінок за контрольні роботи, семестрові тощо;
- виставляти оцінки не формально, а з урахуванням особистих досягнень кожного учня;
- враховувати принципи роботи з обдарованими дітьми, які мають високі потенційні здібності;
- під час навчально–виховного процесу та на уроках фізичного виховання, під час позаурочних, позашкільних заходів враховувати стан здоров'я школярів.

Методичні рекомендації класному керівникові

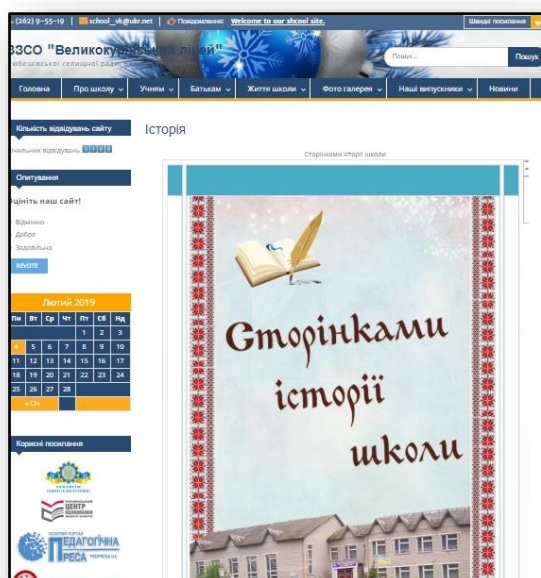
- спланувати роботу зі здійснення соціально-педагогічного супроводу за результатами діагностичних досліджень;
- спільно з практичним психологом та соціальним педагогом провести батьківські збори щодо актуальних проблем виховання дітей молодшого підліткового віку, зокрема «Психологія співпраці: як будувати свої взаємини з підлітком?», проводити групові та індивідуальні консультування батьків з проблем адаптації.

Методичні рекомендації практичному психологові, соціальному педагогу

- забезпечити соціально – психологічний супровід навчально–виховного процесу в період адаптації;
- створити і організувати роботу корекційних груп учнів, які відчувають труднощі у навчанні та спілкуванні;
- постійно проводити індивідуальне консультування батьків і учнів з проблемних питань навчання та виховання;
- провести тренінги з учнями 5-х класів, спільні заняття учнів та батьків для зменшення емоційної напруги.

Моніторингова карта сайту ЗЗСО «Великокурінський ліцей»

Процеси глобальних змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку всього українського суспільства, і освіти, зокрема, вимагають нових підходів до управління навчальними закладами, пріоритетними серед яких є впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що мають забезпечити доступність та ефективність освіти, вдосконалення навчально-виховного процесу, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. В інформаційному суспільстві однією з важливих якостей директора школи, умов успішності його як професіонала-менеджера освіти є готовність до інноваційної діяльності. Готовність до інноваційної діяльності стимулює особистісний розвиток, визначає професійну спрямованість, напрямки професійної освіти, професійне самовизначення керівника ЗНЗ.

В наш час необхідною умовою діяльності компетентного директора школи є ініціативність у застосуванні інформаційних та комунікаційних

технологій шляхом створення шкільних веб-сторінок, видання шкільних бюлетенів європейського спрямування, членства в освітніх міжнародних програмах (наприклад, Європа в школі) проектах, освітніх мережах та ін.

Дирекція ЗЗСО «Великокурінський ліцей» розробила моніторингову карту сайту закладу педагогічного колективу. На сторінках яких висвітлюються результати роботи школи та

педагогів.

Веб сторінки вчителів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» Любешівської селищної ради Волинської області

<http://fizuka.ucoz.net/>

Кундік Степан Петрович- директор школи, вчитель фізики ЗЗСО «Великокурінський ліцей» Любешівської селищної ради Волинської області

Методична проблема:

"Впровадження ІКТ та інтерактивних форм роботи на уроках фізики"

Мета проблеми:

Зробити процес навчання цікавим, з одного боку, за рахунок новизни й незвичайності для учнів, а з іншої зробити його захоплюючим і яскравим.

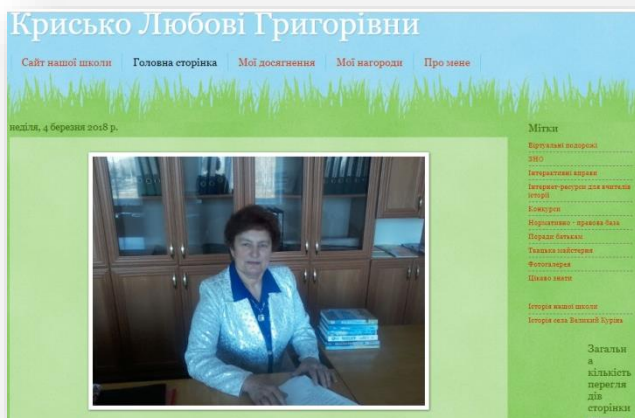
<http://lybovkrisiko.blogspot.com/>

Крисько Любов Григорівна заступник

директора з НВР, вчитель історії. Педагогічна діяльності насичена вирішенням різноманітних шкільних проблем, постійним удосконаленням педагогічної майстерності,

вивченням досвіду та

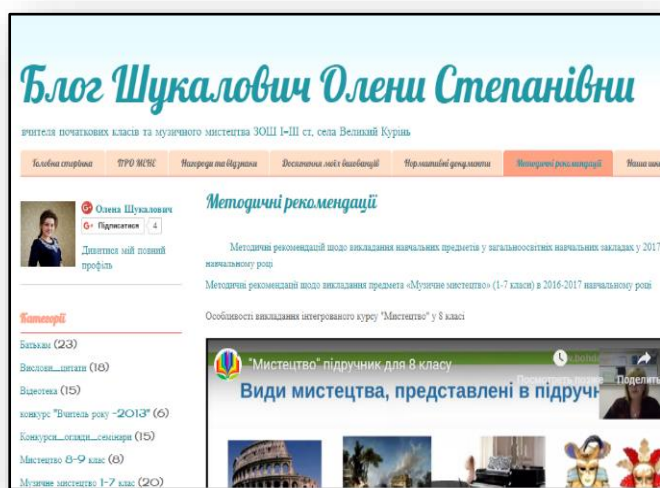
впровадження його в життя школи, знаючий, вимогливий і педагог, вміло використовує сучасні методи і форми організації навчально-виховного процесу, управлінської діяльності, підтримує і стимулює здобутки колег. Її педагогічна концепція спрямована на розвиток особистості школяра. Звідси і глибина, і мудрість у роботі з педагогічними кадрами, адже вона очолює методичну службу в школі.

<http://olenashukalovich.blogspot.com>

Шукалович Олена Степанівна
вчитель музичного мистецтва ЗЗСО
«Великокурінський ліцей»

...Мабуть тому, що дуже люблю дітей, і дуже люблю українську пісню. То тепер маю можливість через уста дітей популяризувати нашу пісню, зачаровувати нею слухачів.

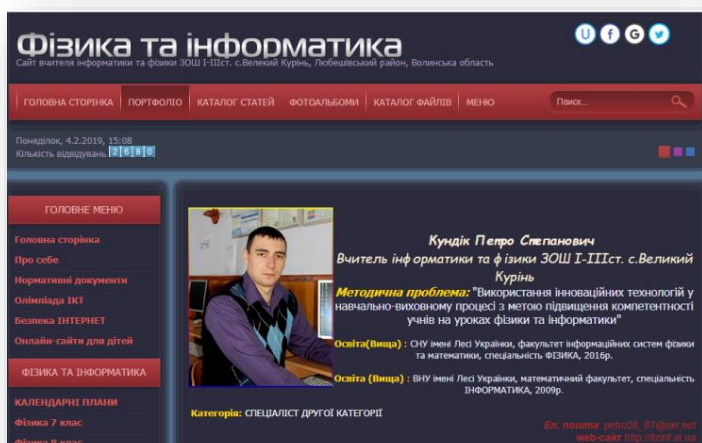

Я педагог – і це престижно!

Я педагог – і це моя доля!

<http://fizinf.at.ua/> Кундік Петро Степанович, вчитель фізики та

інформатики ЗЗСО
«Великокурінський
ліцей» Любешівської
селищної ради
Волинської області .

Освіта: СНУ імені
Лесі Українки,
факультет
інформаційних
систем фізики та

математики, спеціальність фізика, 2016р. ; СНУ імені Лесі Українки,
математичний факультет, спеціальність інформатика, 2009р.

Методична проблема : Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі з метою підвищення компетентності учнів на уроках фізики та інформатики.

<http://krisko82.blogspot.com> Крисько Наталія Петрівна - вчитель історії та правознавства ЗЗСО «Великокурінський ліцей» Любешівської селищної ради Волинської області .

Педагогічне кредо
вчителя: "Навчаючи інших,
вчитись самій. В житті все
робити з любов'ю. За
кожний мій вчинок, щоб
діти могли згадати мене
добрим словом"

Життєве кредо
вчителя: «Не будь переможений злом, перемагай добром!» (Рим.12:21)

<http://vplatonivna.blogspot.com/>

Кух Віра Платонівна –
вчитель української мови і
літератури ЗЗСО
«Великокурінський ліцей»
Любешівської селищної
ради Волинської області.

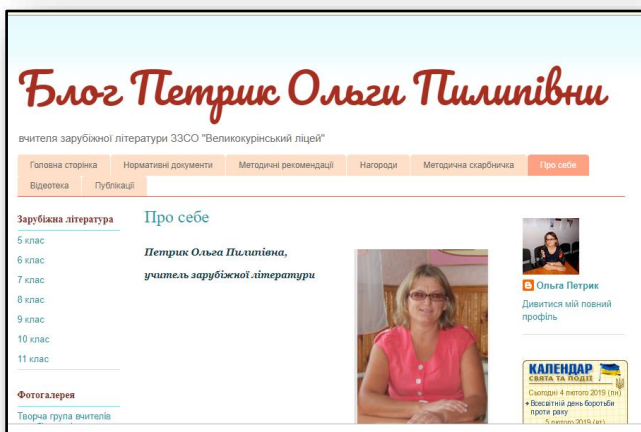
Пріоритетним

завданням навчально-
виховного процесу в

сучасній школі є всебічний

розвиток школярів, зокрема, творчих здібностей особистості, бо творчість – це сукупність різних здібностей людини. Проблемне питання над яким працює вчитель: «Розвиток творчих здібностей учнів на уроках української мови та літератури».

<http://petrykolga.blogspot.com>

Ольга Пилипівна Петрик, учитель зарубіжної літератури. Педагог доброї душі, який усім серцем любить дітей і цим здобуває своє професійне щастя.

Керівник творчої групи вчителів зарубіжної літератури своєю майстерністю,

обізнаністю, умінням досліджувати проблему, впроваджувати нове, чудовий класний керівник, чуйна, справедлива, вимоглива, в кожному своєму вихованці шукає і знаходить найкраще, допомагає розкрити їх талант, здібності.

<http://shevchuk.ucoz.net/> Шевчук Людмила Михайлівна – вчитель

української мови і літератури
ЗЗСО «Великокурінський ліцей»
Любешівської селищної ради
Волинської області

*Моє життя - постійний
пошук, вдосконалення себе, рух
вперед із єдиною метою: щоб
кращим стали світ та люди,
щоб діти зростали в добрі і
красі.*

Педагогічне кредо : "Не вчи

*камінь котиться, просто прийми перешкоду – і він сам
покотиться."* Григорій Сковорода

<http://newhimia.blogspot.com>

Семенюк Надія Тимофіївна, вчитель

хімії та біології

Методична проблема:

«Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів та творчий розвиток особистості». Систематична робота з обдарованими дітьми формує їх інтерес до біології, хімії та

екології і, як результат, учні є

переможцями районних та учасниками обласних олімпіад, а також є активними учасниками та переможцями обласних та Всеукраїнських конкурсів, акцій екологічного напрямку. Роботи відзначені грамотами та подяками Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді. Результатом роботи є висока зацікавленість учнів предметами: біологія та

хімія, вибір багатьма учнями цих предметів під час зовнішнього незалежного оцінювання.

<http://zhylkonataliya.blogspot.com>

Жилко Наталія Михайлівна вчитель початкових класів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» Любешівської селищної ради

Методична

проблема: «Методика розвитку творчих здібностей учнів початкових класів»

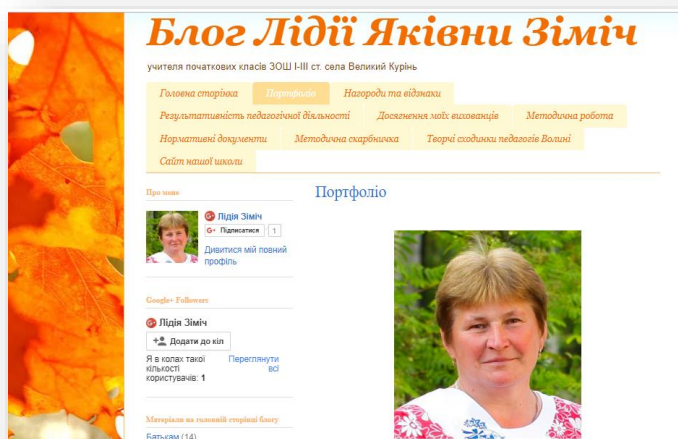
«Може, маленька дитина повторює те, що було вже зроблено, створено іншими

людьми, але якщо це діяння — плід її власних зусиль, - вона творець; її розумова діяльність - творчість.»

В. О. Сухомлинський

<http://lidijazimich.blogspot.com>

Зіміч Лідія Яківна вчитель початкових класів ЗЗСО «Великокурінський ліцей» Любешівської селищної ради.

Методична проблема:

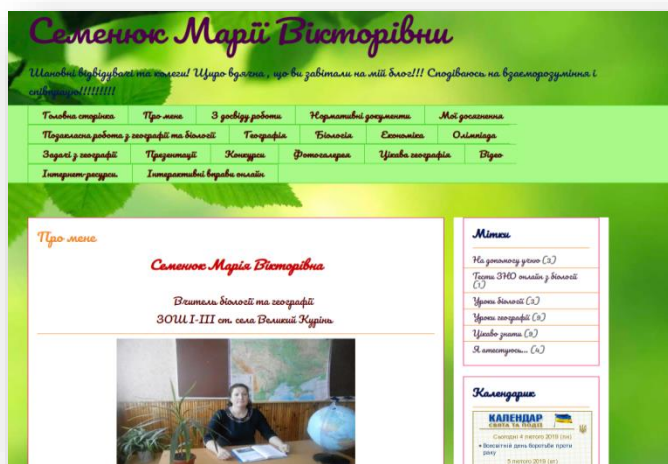
Формування предметних компетентностей молодших школярів. На своїх уроках використовує ігрові моменти, сприяє розвитку творчої

діяльності дітей, використовує нові педагогічні технології. Одним з напрямів виховної роботи є родинне виховання: виховання на традиціях українського народу, любові до рідного краю. Керівник методичного об'єднання вчителів початкових класів.

<https://negeograf.blogspot.com/> Семенюк Марія Вікторівна – вчитель

географії та біології ЗЗСО
«Великокурінський ліцей»
Любешівської селищної ради
Волинської області
Життєве кредо: «Всі перемоги
починаються з перемоги над
собою».

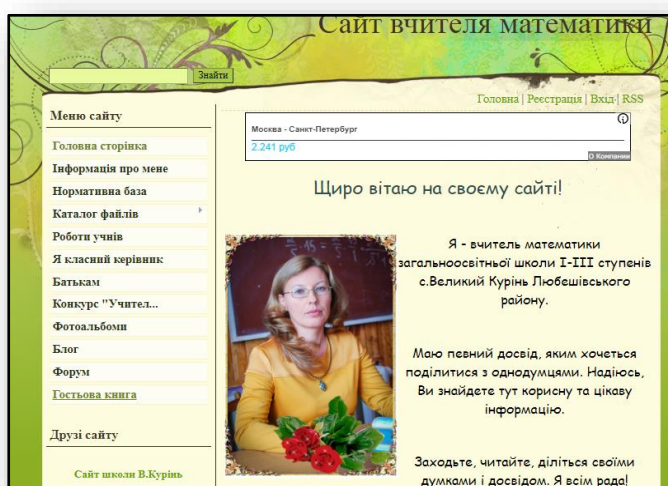
Педагогічне кредо: «Щоб

пізнати душу дитини потрібно її бачити в природі»

Методична проблема:

«Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках» .

<http://kljamar.at.ua/> Клямар Марія Олександрівна вчитель математики

ЗЗСО «Великокурінський ліцей»
Любешівської селищної ради
Волинської області

Педагогічне кредо:

«Учителю, будь сонцем, що
випромінює людське тепло, і
будь благодатним ґрунтом для
розвитку людських почуттів,
свій знання не лише в пам'яті й

свідомості твоїх учнів, а передусім у їхніх душах і серцях» Ш. Амонашвілі

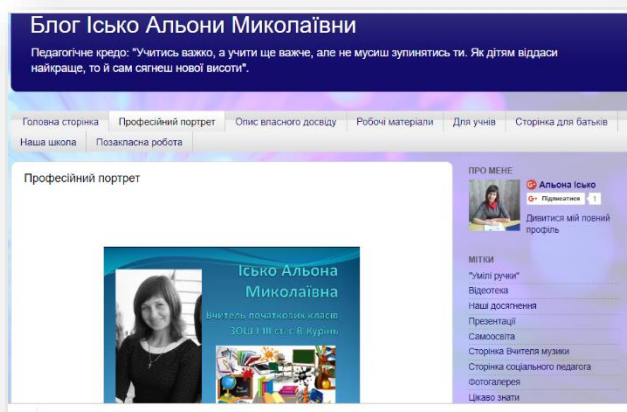

alonaisko.blogspot.com Ісько Альона Миколаївна соціальний педагог

ЗЗСО «Великокурінський ліцей»

Любешівської селищної ради
Волинської області.

Педагогічне кредо: *учитись
важко, а учити ще важче,*

Але не мусиш зупинятись ти.

Як дітям віддаси найкраще,

Той сам сягнеш нової висоти.

Її професія - це можливість самореалізації, джерело задоволення і визнання. Вона – людина, здатна посміхатися і цікавитися всім тим, що її оточує, поєднує в собі любов до справи і до учнів.

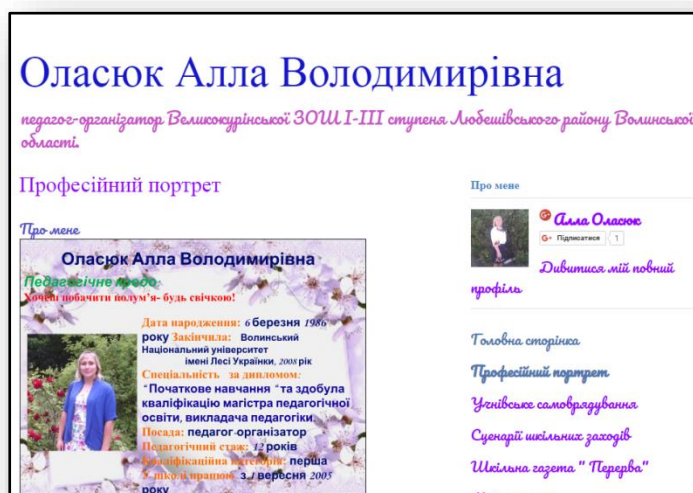
<http://pedahoh-orhanizator.blogspot.com/>

Оласюк Алла Володимирівна,

педагог-організатор ЗЗСО

«Великокурінський ліцей»

Любешівської селищної ради
Волинської області

Методична проблема:

координація роботи

учнівського самоврядування з

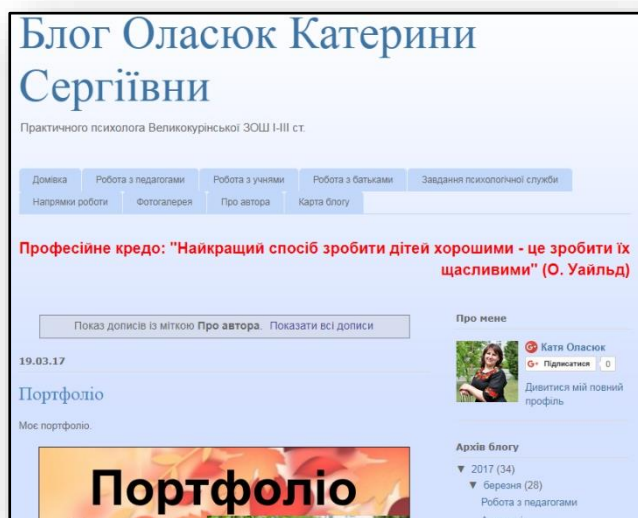
метою соціалізації

особистості

<http://olasykateruna.blogspot.com> Оласюк Катерина Сергіївна,

практичний психолог ЗЗСО
«Великокурінський ліцей»
Любешівської селищної ради
Волинської області

Професійне кредо «Найкращий спосіб зробити дітей хорошими- це зробити їх щасливими» (О.Уайльд)

Позитивні перетворення внаслідок моніторингу у ЗЗСО

- ☐ Коригування та координація діяльності всіх учасників процесу ;
- ☐ Удосконалення всіх планів ЗЗСО щодо організації і здійснення навчального процесу з метою підвищення його якості;
- ☐ Підвищення рівня вдосконалення, самовдосконалення й самореалізації учасників навчально-виховного процесу;
- ☐ Удосконалення взаємовпливу та взаєморозуміння на рівнях: батьки-учень- учитель- адміністрація; адміністрація-учитель-учень;
- ☐ Динамічний розвиток мотивації учасників навчально-виховного процесу до підвищення якості знань тощо.

«...найглибшим принципом людської натури є пристрасне бажання отримати знання своєї цінності»

В. Сухомлинський

Література:

1. Єльнікова Г. Основи адаптивного управління: Курс лекцій. – К.: ЦППО АПН України, 2002.
2. Боднар О.С. Моніторинг та експертна оцінка залишкових знань учнів // Моніторинг у ЗНЗ. – 2007. - №1.
3. Приходько В.М. Моніторинг якості освіти і виховної діяльності навчального закладу. – Х.: Основа , 2007.
4. Вісник – тестування і моніторинг в освіті // 2007- №1,4.
5. Сучасна школа України //шкільний світ -2015,№3
6. Грищенко Л. Застосування моніторингових досліджень в управлінні якістю освіти навчального закладу// Управління школою. – 2006. - №4.
7. Барна М., Гірний О. Педагогічний моніторинг якості навчальних досягнень учнів// Управління освітою. -2006.- №5
8. Сбоева Л. Моніторинг якості освіти // Директор школи. – 2009. -№23.
9. Матеріали шкільного архіву
10. Матеріали з Інтернету: <http://www.kurin.co.ua/>
<http://fizuka.ucoz.net/>
<http://fizinf.at.ua/>
<http://krisko82.blogspot.com>
<https://negeograf.blogspot.com/>
<http://pedahoh-orhanizator.blogspot.com/>
<http://lidijazimich.blogspot.com>